

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๓/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๒๑/๒๕๕๒

วันที่ ๒ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

เรื่อง นายคุสิต เจริญกุลทรัพย์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ กรณีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายคุสิต เจริญกุลทรัพย์ ผู้ร้อง ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง ปราบฎตามคดีหมายเลขคำที่ ๑๒๒๕/๒๕๕๒ และคดีหมายเลขแดงที่ ๑๓๖๕/๒๕๕๒ โดยมีข้อเท็จจริงตามคำฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๕ ผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งจากกองทัพบกให้ย้ายมารับราชการในตำแหน่งผู้ช่วยเสด็จจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (พันเอก ณรงค์ กิตติขจร) ช่วยราชการในตำแหน่งเลขานุการฝ่ายความมั่นคงของคณะปฏิวัติในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (จอมพล ถนอม กิตติขจร) เป็นหัวหน้าคณะปฏิวัติ ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๕ ผู้ฟ้องคดีได้เดินทางไปเกณฑ์ทหารกับคณะกรรมการตรวจคัดเลือกทหารกองเกินเข้ากองประจำการของจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ซึ่งการเกณฑ์ทหารก็ผ่านไปโดยไม่มีเหตุทุจริตหรือเหตุผิดปกติ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๑๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้สั่งให้เจ้าหน้าที่จับกุมตัวผู้ฟ้องคดีมาคุมขังไว้ที่กองบัญชาการคณะปฏิวัติ สนามเสือป่า ก่อนที่จะถูกย้ายไปคุมขัง ณ เรือนจำทหาร (ตึกดิน) โดยระหว่างที่ถูกคุมขัง ผู้ฟ้องคดีถูกเจ้าหน้าที่ก่ลั่นแก๊ส มาโดยตลอด ต่อมาเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามมาตรา ๑๓ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ ให้ลงโทษจำคุกผู้ฟ้องคดีมี

- ๒ -

กำหนด ๗ ปี โดยที่ผู้ฟ้องคดีไม่มีโอกาสโต้แย้งคัดค้านแต่อย่างใด และไม่อาจขอความเป็นธรรมได้จากที่ใด ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งลงโทษจำคุกผู้ฟ้องคดีโดยไม่มีหลักฐานใด ๆ ทั้งสิ้น และทำไปตามความพอใจเพื่อหวังผลประโยชน์ทางการเมืองโดยไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการและกฎหมายแต่อย่างใด ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะผู้ใช้อำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๑๕ ก็สั่งการโดยขาดวิจาร์ณญาณ ผิดพลาดและบกพร่อง มีลักษณะการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนและเสียหายต่อสิทธิและเสรีภาพ จึงขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ โดยให้มีผลย้อนหลังเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีกลับสู่สถานะบุคคลเดิม และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองได้ตรวจพิจารณาคำฟ้องแล้ว มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เนื่องจากพิเคราะห์แล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ ของธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๑๕ นั้น มิใช่เป็นการใช้อำนาจทางปกครองที่จะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อีกทั้งต่อมาผู้ฟ้องคดีได้รับการปล่อยตัวตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๑๘ แล้ว คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองที่สั่งลงโทษจำคุกผู้ฟ้องคดีจึงมีอันสิ้นผลตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า การตีความกฎหมายเพื่อใช้บังคับแก่คดีของศาลปกครองกลาง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔ มาตรา ๖ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ วรรคห้า และมาตรา ๒๑๒ หรือไม่ อีกทั้งผู้ร้องได้แจ้งว่า ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและศาลปกครองแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ และวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๒ ตามลำดับแต่ไม่ได้รับการพิจารณาและพิพากษาคดีแต่อย่างใด

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยหรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ”

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ แล้ว เห็นว่า ผู้ที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวข้างต้นต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนี้

(๑) ต้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้อันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) บุคคลนั้นต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และ

(๓) ต้องเป็นกรณีที่บุคคลนั้นไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว

พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นกรณีที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเกี่ยวกับการใช้ดุลยพินิจของศาลปกครองกลางในการตีความหรือใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ สั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ร้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ โดยผู้ร้องหาได้ยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแต่อย่างใดไม่ และจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏผู้ร้องได้ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งไปยังศาลปกครองสูงสุด เพื่อพิจารณาและมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองกลาง คดีจึงยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ผู้ร้องยังอาจใช้

- ๔ -

สิทธิทางศาลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ได้อยู่ นอกจากนั้นแม้ว่าศาลปกครองสูงสุดจะมีคำสั่งยื่นตามคำสั่งของศาลปกครองกลางก็ตาม ผู้ร้องยังต้องใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นให้ครบถ้วนตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ วรรคสอง กรณีตามคำร้องจึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๕ -

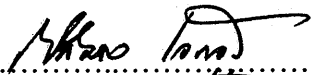
(คำสั่งที่ ๔๗/๒๕๕๒)

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

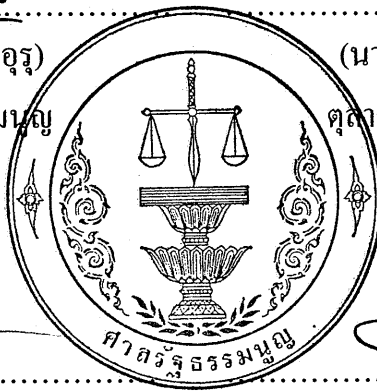
(นายเจริญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

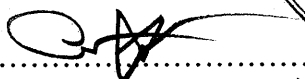

(นายเฉลิมพล ไชกอรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

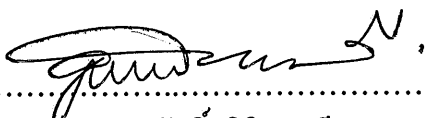

(นายสันต์ สร้อยพิสุทธิ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ